

מדינת ישראל
ועדת ערר לענייני קורונה וחרבות ברזל – מסלול ארצי

ערר 1408-24
(ערר חרבות ברזל)

לפני כבוד חברי הוועדה:
נדב כנען, עו"ד - יו"ר
גרמן פייקין, רו"ח - חבר

העוררת: **אסף גרינולד - אגידור, מס' 33647256**
ע"י גב' שרון טל לונדנר

נ ג ד

המשיבה: **רשות המסים**
באמצעות היחידה לטיפול במענק השתתפות בהוצאות קבועות
רחוב בן גוריון 38 רמת גן
דוא"ל: corona.ararim@taxes.gov.il

החלטה

1. לפנינו בקשה להארכת מועד להגשת שני העררים שבנדון, שהוגשו באיחור של כשלושה חודשים מהמועד האחרון שנקבע לכך בחוק.
2. נקדים ונציין כי לאחר שבחנו את טענות הצדדים ואת המצב המשפטי והעובדתי, הגענו למסקנה כי דין הבקשות והעררים להידחות.

רקע עובדתי וטענות הצדדים

3. העורר עוסק בהשכרת גידור חשמלי לשטחים חקלאיים.
4. העורר הגיש שתי בקשות לפיצוי מכוח חוק מס רכוש וקרן פיצויים, תשכ"א-1961 (להלן – "החוק") עבור תקופות הזכאות אוקטובר 2023 ונובמבר-דצמבר 2023. העורר קיבל פיצויים בסכום של 23,656 ₪ עבור התקופה הראשונה, וסכום של 56,491 ₪ עבור התקופה השנייה.
5. העורר הגיש השגות לגבי שתי ההחלטות וטען כי יש להעניק לו את המקדם המיועד לניזוקים העוסקים בחקלאות, כאמור בחוק.
6. ביום 9.6.24 דחתה המשיבה את השגות העורר בנימוק כי הוא אמנם מסייע לחקלאים אך אינו עוסק בעבודות חקלאות בפועל וכי לא השקיע תשומות בקרקע טרם המלחמה, כך שאין מקום להחיל בעניינו את המקדם הנועד לחקלאים.
7. בימים 6.11.24 ו-22.11.24, כשלושה חודשים לאחר המועד האחרון שנקבע לכך בחוק, הגיש העורר את העררים שלפנינו. בהנחיית מזכירות הוועדה הגיש העורר בקשה להארכת מועד להגשת ערר בכל אחד מהתיקים. בבקשתו טען העורר בקצרה כי רק לקראת אמצע חודש

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

- ספטמבר נתקל בפרסום שלפיו ניתן להגיש ערר, כי בחודש אוקטובר היו חגים וכי בעלה של המייצגת שהה בשירות מילואים.
8. לגוף ההחלטה עצמה טוען העורר כי הוא עוסק בהשכרת גידור חשמל לשטחים חקלאיים, וכי מאז פרוץ המלחמה נמנע ממנו לקבל עבודות בקווי העימות (העורר מפרט שורה של עבודות מוזמנות בשטחים חקלאיים שבוטלו לטענתו בעקבות המלחמה). העורר מוסיף כי העסק מוכר ע"י הביטוח הלאומי לצורך עבודה מועדפת בחקלאות לחיילים משוחררים, וכי גם המועצה האזורית המקומית מגדירה אותו כחקלאי.
9. בתגובתה לבקשה הודיעה המשיבה כי היא מתנגדת למתן הארכה להגשת העררים. לטענתה, העורר לא הציג טעמים מיוחדים כנדרש העשויים להצדיק את האיחור, ולא צירף כל אסמכתא לתמיכה בטענותיו העובדתיות. המשיבה מציינת כי במכתבי דחיית ההשגות שנשלחו לעורר כתוב במפורש כי ניתן להגיש עליהן ערר בתוך 60 ימים, ועל כן יש לדחות את טענת העורר שלפיה לא ידע כי ניתן להגיש עררים ואת המועד לעשות כן. המשיבה מוסיפה כי גם טענת העורר בדבר חגי תשרי אינה מהווה טעם מיוחד וכי אלו נכללים במניין הימים להגשת ערר. באשר לטענת העורר בדבר שירות המילואים של בעלה של המייצגת נטען כי לא צורפה לה כל אסמכתא וכי בכל מקרה לא היה בעניין זה כדי למנוע מהעורר להגיש בקשת ארכה בטרם חלוף המועד. בנוגע לסיכויי העררים לגופם חוזרת המשיבה על הנימוק שניתן בהחלטותיה, ומוסיפה כי אין למעשה הבדל בין עיסוקו של העורר לבין עיסוקו של כל נותן שירותים אחר, גם אם שירותים אלו ניתנים למגזר החקלאי.
10. ביום 4.12.24 הודיעה הוועדה כי להתרשמותה לא מתקיימים טעמים מיוחדים המצדיקים את הגשת העררים באיחור, ולפיכך הציעה לעורר לחזור בו מהעררים ללא חיוב בהוצאות. אולם ביום 10.12.24 הודיע העורר כי אין בידו לקבל את הצעת הוועדה.
11. ביום 11.12.24 הגיש העורר תגובה לכתב התשובה (לראשונה באמצעות מייצגת), ובמסגרתה נטען כי הוא ובת זוגו נדרשו לשמור על שגרת לימודים מרחק ובהתחשב בחששם לחיי יקיריהם בחזית לא היו פנויים רגשית למצב שנוצר במדינה, ועל כן ברי כי מדובר בנסיבות חריגות ומיוחדות. העורר צירף לתגובה זו אישור על שהיית בעלה של המייצגת מילואים במהלך חודש אוקטובר ועד ל-12.11.24, כלומר במהלך תקופת החגים.
12. בנוגע להחלטה לגופה, נטען כי הפיצוי שקיבל העורר אינו מכסה את הנזק שנגרם לו כתוצאה מגדרות שנשארו בשטחים שאליהם נמנעה הגישה במהלך המלחמה, ושלמעשה לא ניתן לאסוף אותן עד היום מבחינה ביטחונית. העורר מוסיף כי גדרות אחרות נדרסו ונרמסו ע"י כוחות צה"ל, דבר שאילץ אותו להיכנס בעצמו לשטח, בלחץ החקלאים, על מנת שאלו יוכלו להמשיך בעבודתם, וגם מסיבה זו יש להכיר בו כעוסק בחקלאות. העורר מציין גם כי העסק מוכר ע"י הביטוח הלאומי כעבודה מועדפת בחקלאות לחיילים משוחררים.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

13. לאחר שבחנו את הדברים הגענו כאמור למסקנה כי יש לדחות את בקשות הארכה ואת העררים, מהנימוקים שיפורטו להלן.

טעמים מיוחדים - כללי

14. סעיף 38ד(ב) לחוק קובע כי ניתן להגיש ערר על החלטת המשיבה בהשגה בתוך 60 ימים מהמועד שבו נמסרה לעורר.

15. במקרה שלפנינו, ההחלטות בהשגות ניתנו ביום 9.6.24, ועל כן היה על העורר להגיש את העררים עד ליום 9.8.24. אולם, העררים הוגשו כאמור בימים 6.11.24 ו-22.11.24, כלומר באיחורים של כשלושה חודשים (ויותר) **מעבר** למועד האחרון שנקבע לכך בחוק.

16. סעיף 38ט לחוק מחיל על עררים המוגשים מכוחו את סדרי הדין הקבועים בתקנות התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה) (סדרי הדין והמינהל בוועדת הערר), תשפ"א-2020. תקנה 6 לתקנות אלו קובעת כי עורר המבקש להאריך מועד להגשת ערר הקבוע בחוק כאמור, נדרש להגיש בקשה להארכת מועד להגשת ערר, תוך פירוט הטעמים המיוחדים העשויים להצדיק את האיחור (ובצירוף הצהרה שבה מאומתות העובדות שביסוד בקשתו). הוראה דומה מופיעה גם בסעיף 22(ב) לחוק בתי דין מינהליים, התשנ"ב-1992.

17. טעמים מיוחדים כאמור בחוק ובתקנות שלעיל נבחנים בכל מקרה לפי נסיבותיו. במכלול השיקולים הקיימים בהקשר זה ניתן למנות את הסיבה לעיכוב בהגשת ההליך, משך האיחור או הארכה המבוקשת, טיבו ומהותו של ההליך, הסתמכות בעל הדין שכנגד, וסיכויי הלכאוריים של ההליך שאת המועד לנקיטתו מבקשים להאריך (ראו למשל בש"א 482/08 פּיכּמּוֹן נ' כּוּנּס הנכסִים הרשמי (נבו, 28.1.08), וכן עמ"נ 17082-07-23 אדר מערכות מיזוג אוויר בע"מ נ' רשות המסים בישראל (נבו, 14.8.23)).

18. עוד נקבע בפסיקה, כי בשונה מאמת המידה של "סיבה מוצדקת" או "נסיבה סבירה" וכיוצ"ב, כאשר נדרשים "טעמים מיוחדים" להארכת מועד שנקבע בחיקוק, תישקל הארכת המועד רק בנסיבות חריגות ומיוחדות המצדיקות את הארכת המועד, וכי ככלל מדובר בנסיבות חיצוניות שאינן בשליטתו של העורר או בא כוחו (ראו ו"ע (י-ס) -1211-04-15 רז נ' המועצה לייצור ושיווק דבש (נבו, 25.1.16)).

19. לצד זאת נקבע בפסיקת בית המשפט העליון כי במקרים שבהם מדובר בבקשה להארכת מועד להגשת הליך ערעורי על הפעלת סמכות של רשות לפי חוק סוציאלי, ניתן להקל במידת מה בדרישת הטעמים המיוחדים במקרים המתאימים, שכן מטרתם של חוקים אלו מלכתחילה היא להיטיב את מצבם של הזכאים באמצעות מתן הטבות או תגמולים. לפיכך נקבע כי קיים אינטרס ציבורי לאפשר את מיצוי ההליכים השיפוטיים (ראו בר"מ 6094/13 מדהנה נ' המשרד לקליטת עליה (נבו, 10.12.13), פסקה 11 לפסק הדין של השופט פוגלמן). יודגש, כי הקביעה בפסק דין זה מתייחסת בצורה עקרונית להליכי ערעור הנוגעים לחקיקה סוציאלית, ולא רק לחוק הספציפי שנדון באותו מקרה.

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

20. גם ההליך שלפנינו מבוסס על הסדר סוציאלי שמטרתו להיטיב את מצבם של עסקים הזכאים למענק בשל השלכותיה הכלכליות של מלחמת חרבות ברזל. כאמור, אופיו הסוציאלי של ההסדר החוקי עשוי להצדיק הקלה, במידת מה ובמקרים המתאימים, בבחינת ה"טעמים המיוחדים" להארכת מועד להגשת ערר, לנוכח המשקל המופחת שיש להעניק לאינטרס סופיות הדיון (ראו ערר 22-2202 **טריפ כארט בע"מ נ' רשות המסים**, נבו, 13.7.22).

21. לצד זאת יש להדגיש כי ההקפדה על לוחות הזמנים הקבועים בחוק אינה בגדר דרישה טכנית או גחמה דווקנית, וכי יש לה חשיבות של ממש לצורך היערכות והתמודדות מערכתית ותקציבית של המשיבה ויתר הגורמים הרלוונטיים, במיוחד כשמדובר באיחורים ממושכים (ראו לדוגמא ע"מ 24-04-58983 **מנהל מס רכוש וקרן פיצויים באר שבע נ' מצרפי** (נבו, 23.7.24), פסקה 69).

22. יתרה מכך, בחוק שלפנינו נקבעה סנקציה כלפי המשיבה לעניין אי עמידה במועדים: במקרה שבו לא מתקבלת במועד הנדרש החלטה בתביעה או בהשגה, רואים אותן כאילו התקבלו (סעיפים 38ז(א) ו-38יד(5) לחוק). בהחלטות מכוח חוק זה, המשיבה מחויבת באופן אינהרנטי לעמוד בדקדקנות במועדים שנקבעו בחוק, והגם שאין סימטריה מלאה בין הצדדים, ההגינות מחייבת לנקוט באמת מידה קפדנית יותר גם כלפי הניזוקים בקיום הליכי ההשגה והערר במועד, בד בבד עם הגמישות המתבקשת במקרים המתאימים (ראו ערר 1389/24 **איזנטל – ווב ויז'ון נ' רשות המסים** (נבו, 9.12.24)).

טעמים מיוחדים – המקרה שלפנינו

23. בבחינת שאלת התקיימותם של טעמים מיוחדים במקרה שלפנינו טען כזכור העורר בקצרה כי רק לקראת אמצע חודש ספטמבר נתקל בפרסום שלפיו ניתן להגיש ערר, כי בחודש אוקטובר נחגגו חגי תשרי וכי בעלה של המייצגת שהה בשירות מילואים.

24. באשר לטענתו הראשונה של העורר, הרי שכפי שציינה המשיבה בתגובתה, על גבי שתי החלטותיה בהשגות נכתב במפורש כי ניתן להגיש עליהן ערר לוועדה בתוך 60 ימים. לפיכך העורר ידע, ובוודאי שצריך היה לדעת, כי עליו להגיש את הערר במסגרת פרק זמן זה (שקבוע כמובן בחוק), ולא ניתן לקבל את טענתו כי רק באמצע ספטמבר נודע לו שבאפשרותו לעשות כן. יתרה מכך, העררים הוגשו בסופו של דבר רק ב-6.11.24 ו-22.11.24, כלומר למעלה מחודש וחצי לאחר המועד שבו נודע לכאורה לעורר על האפשרות להגישם, וזאת אפילו אם נלך כברת דרך ונקבל את טענתו זו בנוגע למועד שבו נודע לו לראשונה על זכות לערר (על אף שאין כאמור הצדקה לעשות כן).

25. בנוגע לטענתו השנייה של העורר בדבר החגים באוקטובר, יש להבהיר תחילה כי ימי החגים נכללים במניין ימי התקופה להגשת ערר (ראו סעיף 10ג) לחוק הפרשנות, תשמ"א-1981), ועל כן אין די בטענה שתמית זו כדי להצדיק את האיחור הממושך. מעבר לכך יש לציין כי החגים החלו השנה ביום 2.10.24 ונמשכו עד ליום 26.10.24, כך שלעורר היה זמן רב בטרם

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

החגים על מנת להגיש את העררים (ההחלטה בהשגות התקבלה כזכור ביום 9.6.24, כלומר כארבעה חודשים לפני תחילת החגים), וכן כי הערר הראשון לא הוגש מייד לאחר תום החגים אלא רק כעשרה ימים לאחר מכן, ביום 6.11.24, כאמור.

26. טענתו השלישית של העורר היתה כי בעלה של המייצגת היה בשירות מילואים ממושך. ראשית יש לציין כי טענה זו הועלתה תחילה בעלמא, ללא כל פירוט ולו מינימלי, ומבלי שנתמכה באסמכתא כלשהי. רק בתגובתה לתשובה המציאה מייצגת העוררת אישור מילואים שממנו עולה כי בעלה שירת במילואים במהלך חודש אוקטובר ועד ל-12.11.24. על כל פנים, אין מדובר בשירות מילואים של העורר עצמו או של המייצגת, אלא במילואים של בן זוגה, ואף זאת רק החל מחודש אוקטובר, כלומר כארבעה חודשים לאחר מתן ההחלטות בהשגות, וחודשיים לאחר שהמועד להגשת ערר עליהן כבר חלף, כאמור. עוד יש לציין כי המייצגת אינה חתומה על הערר או על בקשת הארכה אלא העורר עצמו, כך שהרלוונטיות של הטענה ממילא נראית פחותה יותר גם מסיבה זו.

27. כמו כן יש להביא בחשבון ואף להדגיש בעניין זה, כי אין מדובר באיחורים של ימים ספורים אלא באיחורים משמעותיים של כשלושה חודשים. בחוק שלפנינו נקבע כזכור כי על המשיבה לקבל את החלטה בהשגה בתוך פרק הזמן שנקבע, שאם לא כן ההשגה תתקבל באופן אוטומטי. כלומר, שבמצב עניינים הפוך שבו המשיבה היתה מאחרת כשלושה חודשים (ולכאורה אף יום אחד) במתן החלטות בהשגות, הרי שהן היו מתקבלות על אתר. הוראה זו מצדיקה אפוא אמת מידה קפדנית יותר כלפי עוסקים המגישים את הערר באיחור (כאמור בערר איזנטל – ווב ויז'ון שלעיל, שם נדחתה בקשת ארכה שנגעה לאיחור של 53 ימים, קצר יותר מאשר במקרה שלפנינו).

28. בנוגע לסיכויי הערר לגופם, העורר מספק שירותי השכרה של גדרות חשמליות עבור חקלאים, אך אינו עוסק בעבודה החקלאית עצמה. לנוכח האמור טוענת המשיבה כי לא מתקיים בענייננו הרציונל העומד בבסיס המקדם המיוחד לחקלאים, שכן הוא לא השקיע תשומות בקרקע שירדו לטמיון בעקבות המלחמה. מצד שני טוען העורר כי עיסוקו הוא חלק אינטגרלי מהעבודה החקלאית וכי הוא הוכר כעסק חקלאי על ידי מוסדות שונים.

29. מבלי להכריע בשאלה פרשנית זו ניתן לומר כי החלטתה של המשיבה שלא לראות בעורר כניזוק העוסק בחקלאות כאמור בחוק אלא לחשב את הפיצויים המגיעים לו במסלול הכללי המיועד לעוסקים "רגילים", אינה נראית לנו בלתי סבירה, וודאי שאין לומר כי היא מוטעית ושגויה באופן המחייב התערבות גם כאשר העררים עליה הוגשו באיחורים משמעותיים וללא טעמים מיוחדים, כאמור (ראו והשוו לערר 1021/24 סער א.ת יזמות ומסחר בע"מ (נבו, 17.4.24)). בהמשך לכך יוזכר כי העורר לא יצא בידיים ריקות מההליך אלא קיבל במסגרת החישוב שנערך במסלול הכללי פיצויים בסכום משמעותי של כ-80 אלף ₪.

סיכום ומסקנות

מדינת ישראל

ועדת ערר לענייני קורונה – השתתפות בהוצאות קבועות לעסקים

30. לנוכח האמור לעיל הגענו למסקנה כי יש לדחות את בקשות הארכה ואת העררים עצמם.
31. לפנינו משורת הדין ובהתחשב בשלב המוקדם של ההליך (שלא התקיים בו דיון), יישא כל צד בהוצאותיו.

זכות ערעור בפני בית המשפט המחוזי, בשבתו כבית משפט לעניינים מנהליים, בתוך 60 יום.

ניתנה היום, י"ד כסלו תשפ"ה, 15/12/2024, בהעדר הצדדים.

גרמן פייקין, רו"ח, רו"ח
חבר הוועדה

נדב כנען, עו"ד
יו"ר הוועדה